

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

skupiny poslancov Milana Majerského, Igora Janckulíka, Jána Horeckého, Branislava Škripeka, Mariána Čaučíka, Martiny Šmilňáka, Františka Majerského, Andreja Turčanovej, Jozefa Hajka, Františka Mikloška

**k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 106)**

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení a dopĺňa takto:

1. V čl. I sa vypúšťa bod 7.

Odôvodnenie:

Aj za súčasného právneho stavu má konajúci súd k dispozícii alternatívne tresty, je povinný prihliadať na to, aby uložený trest bol primeraný a uloženie trestu je potrebné náležite odôvodniť. Dôsledkom zmeny právnej úpravy navrhovanej v bodoch 7, 24 a 25, bude, že právna úprava bude teoreticky umožňovať uloženie trestu domáceho väzenia vo výmere 5 rokov aj pri trestnej sadzbe 10 až 15 rokov (napr. lúpež s následkom smrti), prípadne aj 10 až 20 rokov aj bez použitia mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Trestného zákona, keďže už nebude existovať povinnosť uložiť trest odňatia slobody. Tým sa umožní páchateľovi trestného činu „*hoc aj s hornou hranicou 25 rokov neuložiť trest odňatia slobody, ale potrestať ho len samostatným trestom prepadnutia veci, samostatným trestom zákazu činnosti, samostatným trestom zákazu pobytu, samostatným trestom zákazu účasti na verejných podujatiach alebo samostatným trestom vyhostenia*¹.“

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

2. V čl. I sa vypúšťajú doterajšie body 24 a 25.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zachovať súčasnú právnu úpravu trestu domáceho väzenia. Po znížení trestných sadzieb a zvýšení hraníc škôd bude nepodmienečný trest odňatia slobody ukladaný len v najzávažnejších prípadoch. Zakotvením pravidla, že sa trest ukladá najmenej vo výmere polovice dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody by došlo k tomu, že napr. za trestné činy so sadzbou od 3 do 10 rokov by bolo možné uložiť trest domáceho väzenia 1,5 roka, alebo pri trestnom číne podľa § 296 Trestného zákona – založenie zločineckej skupiny, by pri sadzbe od 5 do 10 rokov bolo možné uložiť trest domáceho väzenia od 2,5 rokov, čo považujeme za úplne neprimerané. Rovnako je potrebné poukázať na nedostatočnú technickú pripravenosť na zabezpečenie výkonu tohto druhu trestov, najmä

¹ Kováč, S.: <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1341-niekolko-poznamok-k-vladnemu-navrhu-zmien-trestneho-zakona-a-trestneho-poriadku-z-pohladu-okresneho-sudcu>

vzhľadom na množstvo a vek monitorovacích náramkov, ako aj na nedostatočné kapacity probačných a mediačných úradníkov. Je potrebné vziať do úvahy aj to, že výjazdy k zisteniu technických podmienok a k incidentom zabezpečuje externá spoločnosť a 1 výjazd predstavuje náklad približne 700 eur.

Rovnako poukazujeme na to, že „*trestanie na území Slovenska najmenej od zák. čl. V/1878 (staršími trestnými kódexami autor nedisponuje) bolo riadené zásadou, že nepodmienečný trest odňatia slobody je „základným“ druhom trestu a podmienečný odklad a alternatívne tresty prichádzajú do úvahy až v prípade priaznivých okolností na strane páchateľa. To má iste svoju vnútornú logiku a predstavuje tú metaforickú pásku na očiach Justície, ktorá ukladá tresty bez ohľadu na pôvod či majetok. Čas plynie rovnako pre bohatého aj chudobného, a preto ich trest odňatia slobody postihne rovnako. Navrhovanou zmenou sa do pozície „základného trestu“ dostáva trest domáceho väzenia, ktorý už predsa nie je taký „slepý“ ako trest odňatia slobody. Možnosť jeho uloženia priamo súvisí s majetkovým postavením páchateľa a bude v zásade vylúčený pri osobách bez domova, bez stáleho bydliska či u cudzincov. Keďže trest domáceho väzenia má byť naďalej možné uložiť len pri splnení podmienok výkonu kontroly technickými prostriedkami (§ 53 ods. 1 písm. d/ navrhovaného znenia) bude o tom, či bude páchateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody alebo trest domáceho väzenia, rozhodovať aj súhlas plnoletej osoby, ktorá žije s páchateľom v spoločnej domácnosti (§ 12 ods. 2 písm. b/ zák. č. 78/2015 Z. z.), či dostupnosť a funkčnosť elektrickej prípojky, mobilného signálu a iné (vyhláška MS SR č. 178/2015 Z. z.).²“*

3. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 36.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na návrh zachovať súčasnú úpravu trestu domáceho väzenia (bod 2 tohto pozmeňujúceho návrhu) sa navrhuje vypustiť aj bod 36.

4. Za doterajší bod 50 sa vkladá nový bod 51, ktorý znie:

„3. Z § 85 sa vypúšťajú slová „poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 263.“.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava. Vzhľadom na návrh vypustiť trestný čin podľa § 263 Trestného zákona, je potrebné vypustiť tento trestný čin aj z § 85 Trestného zákona.

5. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 51.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

² Kováč, S.: <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1341-niekolko-poznamok-k-vladnemu-navrhu-zmien-trestneho-zakona-a-trestneho-poriadku-z-pohladu-okresneho-sudcu>

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť možnosť, aby sa účinná lútosť podľa § 86 ods. 1 písm. d) Trestného zákona vzťahovala aj na daňové trestné činy organizovanej skupiny. Platný a účinný Trestný zákon neumožňuje v týchto prípadoch zánik trestnosti pre členov organizovanej skupiny a máme za to, že nie je odôvodnený záujem na tom, aby sa týmto spôsobom organizované skupiny pri páchaní daňovej trestnej činnosti zvýhodňovali. Rozšírenie možností účinnej lútosťi môže byť skôr motiváciou k páchaniu trestnej činnosti.

6. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 53.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Bod 53 vladneho návrhu znížuje z 20 na 15 rokov premlčaciu dobu všetkých obzvlášť závažných zločinov s trestnou sadzbou s hornou hranicou najmenej 10 rokov (okrem tých, kde je možné doživotie - tam je premlčanie až po 30 rokoch).

Pri znížení trestných sadzieb najzávažnejšej majetkovej, hospodárskej a korupčnej kriminality na hornú hranicu 10 rokov (pričom niekedy to boli obzvlášť závažné zločiny s hornou hranicou trestnej sadzby 20, 15 alebo 12 rokov) by tieto najzávažnejšie trestné činy mali nadálej ostat' s premlčacou dobu 20 rokov. Do tejto skupiny patrí napr. aj lúpež/vydieranie/obchodovanie s ľuďmi s následkom smrti, vražda v prvom odseku a mnohé iné trestné činy s mimoriadne vážnym následkom.

7. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 54.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

8. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 55.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie k doterajším bodom 7 a 8:

Navrhuje sa ponechať doterajšiu právnu úpravu § 87 ods. 1 písm. b), resp. d) Trestného zákona. Navrhované zmeny v inštitúte premlčania predstavujú zásadnú zmenu, ktorá v kombinácii so zvýšením hraníc škody, znížením trestných sadzieb pri majetkových a hospodárskych trestných činoch a tiež pri trestných činoch korupcie "revolučne" zlepšuje situáciu páchatel'ov trestných činov korupcie a to nielen do budúcnosti, ale aj tých, ktorých trestné veci ešte neboli právoplatne skončené.

Pokial' ide o § 87 ods. 1 písm. b), po zvýšení hraníc škôd a znížení trestných sadzieb (pri obzvlášť závažných zločinoch majetkových a hospodárskych sa trestná sadzba znížuje z 10-15 rokov alebo 12-20 rokov na 3-10 rokov) v tejto skupine zostanú iba najzávažnejšie trestné činy, ktoré sú skutkovo najzávažnejšie, ale už nebudú obzvlášť závažným zločinom, ale iba zločinom, a ktoré sa budú premlčiavať v zmysle návrhu za 15 namiesto dnešných 20 rokov.

Pokial' ide o § 87 ods. 1 písm. d), obdobne po zvýšení hraníc škôd a znížení trestných sadzieb (pri majetkových a hospodárskych trestných činoch z 1 až 5 rokov na 6 mesiacov až 3 roky) ostane v tejto skupine veľké množstvo závažnejších prečinov hospodárskej trestnej činnosti, kde premlčacia doba 3 roky nepreklenie ani jedno celé funkčné obdobie manažmentu obchodných spoločností, organizácií, orgánov štátu a samosprávy (VÚC a obcí a miest).

9. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 56.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zachovať súčasnú právnu úpravu podmienok pre prerušenie plynutia premlčacej doby a nesprísňovať ich. Nevidíme dôvod na to, aby štát zvýhodňoval postavenie osôb, ktoré spáchali ďalší trestný čin, a to akýkolvek (t. j. bez ohľadu na prísnosť trestu). Rovnako nevidíme dôvod na to, aby dôvodom pre prerušenie plynutia premlčacej lehoty malo byť právoplatné odsúdenie za nový úmyselný trestný čin. Takéto pravidlá zabezpečia zánik trestnosti viacerých závažných majetkových, hospodárskych a korupčných káuz spáchaných pred účinnosťou navrhovanej novely TZ.

10. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 57.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zachovať pôvodnú úpravu. Ani z dôvodovej správy nie je zrejmé, prečo by sa, dokonca v skrátenom legislatívnom konaní, mala meniť práve a výlučne výmera trestu uvedená podľa § 90 ods. 1 písm. c).

11. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 58.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Z rovnakých dôvodov ako je uvedené v odôvodnení k bodu 8 navrhujeme, aby zostala zachovaná súčasná právna úprava a nedošlo k sprísneniu podmienok, za ktorých sa prerušuje premlčanie výkonu trestu.

12. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 59.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa ponechať pri premlčaní trestného stíhania mladistvých premlčaciu dobu päť rokov, ak horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody je najmenej desať rokov. Po zvýšení hraníc škôd a znížení trestných sadzieb v tejto skupine zostanú iba najzávažnejšie trestné činy.

13. V čl. I sa vypúšťa doterajší bod 61.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Z povahy a podstaty trestného činu legalizácie príjmov z trestnej činnosti je zrejmé, že ide o typický trváci trestný čin. Predmet legalizácie by sa plynutím času nemal legalizovať a legalizácia by sa nemala premlčať. Ak napr. niekto umiestní na legálny trh ukradnuté obrazy, šperky, autá alebo finančné prostriedky z krádeže alebo bankovej lúpeže, užíva ich alebo scudzí ako legálne, protiprávny stav ich legalizácie trvá nadálej a štát nesmie rezignovať na stíhanie

tejto závažnej trestnej činnosti, na ochranu práv poškodených i generálne prevenciu hrozbou postihu týchto trestných činov počas celého trvania protiprávneho stavu.

14. V čl. I doterajší bod 62 znie:

„§ 124 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj skrátená, neodvedená alebo nezaplatená daň, clo alebo poistné, neoprávnene vrátená daň z pridanej hodnoty alebo spotrebná daň, neoprávnene získaný alebo použitý nenávratný finančný príspevok, subvencia, dotácia, alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie, rozpočtu priamo alebo nepriamo spravovaného alebo kontrolovaného Európskou úniou, rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce.“

Odôvodnenie:

Upravuje a dopĺňa sa komplexnejšia definícia škody.

15. V čl. I doterajší bod 63 znie:

63. V § 125 odsek 1 znie:

„(1) Škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 700 eur. Škodou väčšou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 7 000 eur. Značnou škodou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 70 000 eur. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie škoda prevyšujúca 350 000 eur. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa zvýšiť všetky druhy škôd rovnomerne, t. j. 2,6 - násobkom zvýšenia malej škody. V slovenskom Trestnom zákone už 30 rokov (od roku 1994) predstavuje veľká škoda 500-násobok a značná škoda 100-násobok základnej škody, dolná hranica väčšej škody, ktorá bola pôvodne 20-násobok sa znížila v roku 2005 na 10-násobok po tom, čo boli zlúčené hranice škody „nie nepatrnej“ (najnižšia mesačná mzda) a škody „nie malej“ (3-násobok najnižšej mesačnej mzdy) do novej základnej „malej škody“, čiže jedna úroveň škody bola v roku 2005 vypustená.

Navrhované asymetrické zvýšenie aj o 13,1 – násobok považujeme za neprimeraný, ničím nepodložený a neodôvodnený zásah do dlhodobého hodnotového nastavenia trestnoprávnej ochrany majetkových hodnôt v slovenskej spoločnosti. Podľa dôvodovej správy sa s ohľadom na zvýšenie malej škody následne primerane upravujú aj hranice väčšej škody, značnej škody a škody veľkého rozsahu tak, aby aj pomocou jednotlivých hraníc škody bola v jednotlivých skutkových podstatách trestných činov vyjadrená spoločenská nebezpečnosť týchto trestných činov v súčasnej sociálno-ekonomickej situácii. Takéto radikálne zvýšenie hraníc škôd však prinesie v mnohých prípadoch zásadnú zmenu právnej kvalifikácie, druhu trestného činu, prekvalifikáciu trestného činu na priestupok (nielen majetkových a hospodárskych, vrátane daňových, ale aj environmentálnych a iných, ktorých základným znakom je škoda, prospech alebo rozsah činu), zastavenie v dôsledku zániku trestnosti, či už z titulu zmeny hraníc škody alebo aj v dôsledku premlčania trestného stíhania trestných činov po podstatnom zmiernení ich trestnosti, zastavenie alebo premlčanie trestného stíhania, čo je t'ažko obhájiteľné z pohľadu základných úloh štátu zaistovať vnútornú bezpečnosť občanov a ochraňovať život, zdravie, ale aj materiálne hodnoty.

16. V čl. I v doterajšom bode 74 sa slová „okrem § 225 ods. 1“ nahradzajú slovami „okrem § 221 ods. 2“.

17. V čl. I v doterajšom bode 79 sa za slová „§ 219 ods. 6,“ vkladajú slová „§ 221 ods. 3,“.

18. V čl. I sa za doterajší bod 90 vkladajú nové body 91 až 96, ktoré znejú:

91. V § 212 ods. 1 sa v písm. e) za slovo „chovom,“ vkladá slovo „alebo“

92. V § 212 ods. 1 sa v písm. f) vypúšťa slovo „alebo“ a čiarka sa nahradza bodkou.

93. V § 212 ods. 1 sa vypúšťa písmeno g).

94. V § 221 ods. 1 sa slová „až na dva roky“ nahradzajú slovami „na šesť mesiacov až tri roky.“

95. V § 221 ods. 2 sa slová „jeden rok až päť rokov“ nahradzajú slovami „dva roky až osem rokov.“

96. V § 221 ods. 3 sa slová „tri roky až desať rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až osem rokov.“

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

19. V čl. I sa doterajší bod 91 vypúšťa.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

20. V čl. I v doterajšom bode 92 sa slová „jeden rok až tri roky a deväť mesiacov“ nahradzajú slovami „jeden rok až päť rokov.“

21. V čl. I v doterajšom bode 93 sa slová „jeden roky až štyri roky a deväť mesiacov“ nahradzajú slovami „dva roky až osem rokov.“

22. V čl. I v doterajšom bode 94 sa slová „dva roky až sedem rokov a deväť mesiacov“ nahradzajú slovami „tri roky až osem rokov.“

23. V čl. I v doterajšom bode 95 sa slová „tri roky až deväť rokov a deväť mesiacov“ nahradzajú slovami „tri roky až desať rokov.“

24. V čl. I v doterajšom bod 112 sa pred slová „§ 261 ods. 1“ vkladajú slová „§ 254 ods. 2,“.

25. V čl. I v doterajšom bode 115 sa pred slová „§ 261 ods. 4“ vkladajú slová „§ 254 ods. 3,“.

26. V čl. I v doterajšom bode 117 sa slová „okrem § 261 ods. 5“ nahradzajú slovami „okrem § 254 ods. 4, § 261 ods. 5 a § 276 ods. 2.“

27. V čl. I v doterajšom bode 119 sa za slová „v druhej časti“ vkladajú slová „okrem § 276 ods. 3“.

28. doterajší bod 122 znie: „V celom texte piatej hlavy v druhej časti okrem § 254 ods. 5, § 261 ods. 6, 264 ods. 3 a § 265 ods. 4 sa slová „sedem rokov až dvanásť rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až desať rokov“.

29. V čl. I sa za doterajší bod 127 vkladajú nové body 128 až 133, ktoré znejú:

„128. V § 254 ods. 2 sa slová „šest mesiacov až tri roky“ nahradzajú slovami „dva roky až osem rokov a tri mesiace.“

129. V § 254 ods. 3 sa slová „jeden rok až päť rokov“ nahradzajú slovami „dva roky až deväť rokov.“

130. V § 254 ods. 4 sa slová „tri až osem rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až deväť rokov.“

131. V § 261 ods. 1 sa slová „šest mesiacov až tri roky“ nahradzajú slovami „šest mesiacov až tri roky a tri mesiace.“

132. V § 261 ods. 3 sa slová „jeden rok až štyri roky“ nahradzajú slovami „jeden rok až päť rokov a tri mesiace.“

133. V § 261 ods. 4 sa slová „jeden rok až päť rokov“ nahradzajú slovami „dva roky až osem rokov a tri mesiace.“

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

30. V čl. I v doterajšom bode 128 sa slová „dva roky až osem rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až desať rokov a tri mesiace.“

31. V čl. I doterajší bod 129 znie:

V § 261 ods. 5 sa slová „tri roky až osem rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až osem rokov a tri mesiace.“

32. V čl. I sa za doterajší bod 129 vkladá nový bod 130, ktorý znie:

130. V § 261 ods. 6 sa slová „sedem rokov až dvanásť rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až desať rokov a tri mesiace.“

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

33. V čl. I sa za doterajší bod 136 vkladajú nové body 137 až 139, ktoré znejú:

137. V § 276 v odseku 2 sa slová „tri roky až osem rokov“ nahradzajú slovami „dva roky až osem rokov.“

138. V § 276 odseku 3 sa slová „štyri roky až desať rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až osem rokov.“

139. V § 276 odseku 4 sa slová „sedem rokov až dvanásť rokov“ nahradzajú slovami „tri roky až desať rokov.“

Odôvodnenie k bodom 13 až 33:

V bodoch 13, 14, 16 až 32 sa navrhuje zmena trestných sadzieb trestných činov podľa § 221 (z dôvodu ochrany vlastníctva), subvenčného podvodu (§ 225), trestného činu porušovania predpisov pri obehu tovaru v styku s cudzinou (§ 254 ods. 2 až 5), poškodzovania finančných záujmov Európskej únie (§ 261) a skrátenia dane a poistného (§ 276). Dôvodom pre navrhovanú úpravu je to, aby pri vyšetrovaní súbehu týchto trestných činov bola daná pôsobnosť Európskej prokuratúry, čo v zmysle čl. 25 ods. 3 Nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Nariadenie EPPO) vyžaduje, aby horná hranica trestnej sadzby stanovená vo vnútrostátnom práve za trestný čin patriaci do pôsobnosti EPPO bola vyššia ako horná hranica trestnej sadzby ustanovená za neoddeliteľne spojený trestný čin.

V bode 15 sa navrhuje vypustením § 212 ods. 1 písm. g) vypustiť trestnoprávne postihovanie odňatím slobody až na dva roky toho, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní, hoci bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanásť mesiacoch postihnutý. Ide o postihovanie správania zanedbatelnej spoločenskej závažnosti, ktorého príčina by mala byť riešená v rámci sociálnej politiky nie nástrojmi ultima ratio trestnej politiky. Je navyše neprimerané, aby priestupková recidíva drobných krádeží bola porovnatelne trestná ako krádež s väčšou škodou, t. j. podľa návrhu so škodou od 35.000 až do 350.000 eur.

34. V čl. I doterajší bod 132 znie:

„132. § 263 sa vypúšťa.“

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustenie nedbanlivostného trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev.

Z podrobnej štatistickej analýzy Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pod názvom „PREHLÁD O POČTE ODSÚDENÝCH OSÔB PODĽA OSOBITNEJ ČASTI TRESTNÉHO ZÁKONA“ vyplýva, že za celú dobu existencie § 263 a teda za nedbanlivostnú formu spáchania trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie bola v SR odsúdená jediná osoba. Napriek tejto skutočnosti jeho existencia spôsobuje obavu potenciálnych prijímateľov, ktorí sú oprávnení čerpať finančné prostriedky Európskej únie, že sa v prípade nesprávneho pochopenia nesmierne komplikovaných procesných pravidiel čerpania týchto prostriedkov dopustia aplikácie v rozpore s týmito pravidlami, čím sa môžu vystaviť riziku trestného stíhania podľa dotknutého ustanovenia. Z tohto dôvodu sa javí existencia tohto zákonného ustanovenia ako značne kontraproduktívna, nakoľko Slovenská republika nečerpaním týchto prostriedkov v stanovenej dobe o tieto prostriedky prichádza. Akákol'vek právna úprava, ktorá neodôvodnene spomaľuje, resp. znemožňuje čerpanie prostriedkov z fondov Európskej únie, je spôsobilá ohrozit finančné záujmy SR.

V prípade identifikovania akýchkoľvek porušení zo strany prijímateľov (chyby verejného obstarávania, porušenie finančnej disciplíny, porušenie zmluvných podmienok atď.) sú v systémoch čerpania prostriedkov EÚ zavedené proporčné mechanizmy na odstránenie nežiaduceho stavu, a to vo formách finančných korekcií, zmluvných sankcií a pod. Pokial' nejde o úmyselné konanie osoby prijímateľa, opísané v skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 a § 262 Trestného zákona, tak sa postihovanie poškodenia finančných záujmov Európskej únie nedbanlivostnou formou javí ako kontraproduktívne k zavedeným účinným opatreniam, nakoľko v prípade právoplatného odsúdenia takejto osoby sa musí v zmysle európskej legislatívy uplatniť 100% finančná korekcia.

Táto nedbanlivostná forma zavinenia bola zavedená nad rámec Dohovoru vypracovaného na základe článku K.3 Zmluvy o EÚ o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995 zverejneného Ú. v. ES C 316/49, 27. 11. 1995 (ďalej len ako „Dohovor“) v trestnom zákone, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.09.2002 na základe zákona č. 421/2002 Z. z.

Predmetné je zároveň nad rámec európskych štandardov trestného práva postihujúceho trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskej únie v jednotlivých členských štátach. K obdobnej myšlienke sa priklonila iba Nemecká spolková republika, ktorá však nedefinuje nedbanlivostné konanie rovnako ako je tomu v Slovenskej republike, ale ako „ľahkomyselné“ konanie, ktoré je však právny výkladom bližšie k vedomej nedbanlivosti, zatiaľ čo nedbanlivosť stanovená v slovenskom Trestnom zákone pozna vedomú a nevedomú podobu nedbanlivostného zavinenia. Definícia zavinenia z nedbanlivosti v trestnom práve SR v súvislosti s ochranou finančných záujmov Európskej únie je tým pádom značne širšia ako nemecká. Ďalšími dvomi krajinami, ktoré implementovali nad rámec Dohovoru do svojich právnych poriadkov nedbanlivostné zavinenie v súvislosti so spáchaním týchto trestných činov, sú už len Litovská republika a Dánske kráľovstvo. Tu je však nevyhnutné poukázať, že v oboch prípadoch je možné takéto zavinenie iba pri značnej/veľkej škode. Žiadnen iný členský štát, resp. žiadnen štát s príbuzným právnym základom takúto formu zavinenia v danom kontexte nestanovuje. Nielenže slovenské nastavenie je v tomto smere prísnejšie ako európska legislatíva, ale dokonca vyčnieva z právnych štandardov ostatných členských štátov.

35. V čl. I doterajší bod 141 znie:

„141. Tretí diel ôsmej hlavy v druhej časti znie:

**„Tretí diel
Korupcia**

Prijímanie úplatku

§ 328

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá slúbiť úplatok, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania alebo

b) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 329

(1) Kto v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) vo väčšom rozsahu alebo

b) ako verejný činiteľ.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 330

(1) Kto ako verejný činiteľ alebo zahraničný verejný činiteľ priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá sľúbiť úplatok v súvislosti s výkonom úradných povinností alebo v súvislosti s výkonom jeho funkcie v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprimeraná výhoda, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky .

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

Podplácanie

§ 332

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inému, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania alebo

b) vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 333

(1) Kto inému v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo slíubi úplatok, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo slíubi úplatok inej osobe, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania,

b) vo väčšom rozsahu, alebo

c) voči verejnemu činiteľovi.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 334

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa verejnemu činiteľovi, zahraničnému verejnemu činiteľovi alebo inej osobe poskytne, ponúkne alebo slíubi úplatok v súvislosti s výkonom úradných povinností alebo v súvislosti s výkonom funkcie verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa v úmysle, aby sa získala alebo zachovala neprimeraná výhoda, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v malom rozsahu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo väčšom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 336

Nepriama korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá slúbit úplatok za to, že podplácaný bude svojím vplyvom alebo prostredníctvom vplyvu iného pôsobiť, alebo za to, že pôsobil

- a) na výkon právomoci verejného činiteľa,
- b) na výkon právomoci zahraničného verejného činiteľa,
- c) na osobu v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu alebo
- d) na osobu, aby konala alebo sa zdržala konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie,

potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa inému slúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok za to, že podplácaný bude svojím vplyvom alebo prostredníctvom vplyvu iného pôsobiť, alebo za to, že pôsobil

- a) na výkon právomoci verejného činiteľa,
- b) na výkon právomoci zahraničného verejného činiteľa,
- c) na osobu v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu alebo
- d) na osobu, aby konala alebo sa zdržala konania tak, že poruší svoje povinnosti vyplývajúce zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie,

potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 v malom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 vo väčšom rozsahu.

§ 336a

Volebná korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok tomu, kto má právo voliť, zúčastniť sa na referende alebo na ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, aby

- a) volil alebo hlasoval určitým spôsobom,
- b) nevolil alebo nehlasoval určitým spôsobom,
- c) nevolil alebo nehlasoval vôbec, alebo
- d) sa nezúčastnil volieb, referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky, alebo z tohto dôvodu priamo alebo cez sprostredkovateľa poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe,

potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto v súvislosti s výkonom práva voliť, zúčastniť sa na referende alebo na ľudovom hlasovaní o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, aby

- a) volil alebo hlasoval určitým spôsobom,
- b) nevolil alebo nehlasoval určitým spôsobom,
- c) nevolil alebo nehlasoval vôbec, alebo
- d) sa nezúčastnil volieb, referenda alebo ľudového hlasovania o odvolaní prezidenta Slovenskej republiky.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 v malom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

- a) závažnejším spôsobom konania,
- b) ako verejný činiteľ,
- c) na chránenej osobe, alebo
- d) verejne alebo
- e) vo väčšom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 v značnom rozsahu.

(6) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 vo veľkom rozsahu.

§ 336b

Športová korupcia

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa slúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok inému, aby konal alebo sa zdržal konania tak, že ovplyvní priebeh súťaže alebo výsledok súťaže, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu príjme, žiada alebo si dá slúbiť úplatok, aby konal alebo sa zdržal konania a tak ovplyvní priebeh alebo výsledok súťaže.

(3) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 v malom rozsahu.

(4) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

a) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatichštyroch mesiacoch postihnutý,

b) závažnejším spôsobom konania alebo

c) vo väčšom rozsahu.

(5) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2

a) ako rozhodca, delegát športového zväzu alebo funkcionár športovej organizácie,

b) v súťaži organizovanej medzinárodnou športovou organizáciou alebo

c) v značnom rozsahu.

(6) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 vo veľkom rozsahu.

Prijatie a poskytnutie nenáležitej výhody

§ 336c

(1) Kto ako verejný činiteľ priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu príjme, žiada alebo si dá slúbiť nenáležitú výhodu v súvislosti s jeho postavením alebo funkciou, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na dva roky až šesť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode malej hodnoty.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchá čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode väčszej hodnoty.

(4) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode hodnoty značného rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode hodnoty veľkého rozsahu.

§ 336d

(1) Kto priamo alebo cez sprostredkovateľa verejnemu činiteľovi alebo inej osobe poskytne, ponúkne alebo slúbi nenáležitú výhodu v súvislosti s postavením alebo funkciou verejného činiteľa, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode malej hodnoty.

(3) Odňatím slobody na dva roky až osem rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode väčšej hodnoty.

(4) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode značného rozsahu.

(5) Odňatím slobody na päť rokov až desať rokov sa páchateľ potrestá, ak spáchal čin uvedený v odseku 1 vo vzťahu k nenáležitej výhode hodnoty veľkého rozsahu.“

Odôvodnenie:

V celom tretom diele ôsmej hlavy druhej časti Trestného zákona sa navrhuje oddeliť páchanie drobnej korupcie do 700 eur a teda vložiť pri každom korupčnom trestnom čine nový odsek upravujúci malý rozsah korupcie. Referenčnou je aktuálna právna úprava športovej korupcie, kde sú už dnes rozsahy korupcie odstupňované. Trestnosť sa navrhuje na úrovni najzávažnejších majetkových a hospodárskych trestných činov, pričom zostáva zachovaná zásada, že prijímanie úplatku, resp. nenáležitej výhody je trestané prísnejšie ako ich ponúkanie a zároveň sa v prísnosti trestných sadzieb zohľadňuje prísnejšie konanie verejného činiteľa.

36. Doterajšie body 141 až 150, 152 až 155 a 157 až 161 sa vypúšťajú.

Odôvodnenie:

K vypusteniu bodov dochádza vzhľadom na návrh novej komplexnej úpravy tretieho dielu ôsmej hlavy (bod 35 pozmeňujúceho návrhu).

37. V čl. I v bode 163 sa v celom § 438k dátum „1. januára 2024“ v príslušnom gramatickom tvari nahradza dátumom „1. júna 2024“ v príslušnom gramatickom tvari a dátum „28. februára 2024“ sa nahradza dátumom „31. júla 2024“.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na posun účinnosti celej novely.

38. V čl. I v bode 163 sa z § 438k vypúšťa odsek 5 a odsek 6 a odsek 7 sa označuje ako odsek 5.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa vypustiť navrhované odseky 5 § 438k z dôvodu návrhu ponechania doterajšej právnej úpravy premlčania trestného stíhania a prerušenia premlčania trestného stíhania pri dospelých aj mladistvých páchateľoch a rovnako právnej úpravy premlčania a prerušenia premlčania výkonu trestu . Ak dôjde k zmierneniu trestnosti vzhľadom na zvýšenie hraníc škody a zníženie sadzieb, pri novej kvalifikácii sa bude na posúdenie skutku aplikovať čl. 50 ods. 6 Ústavy SR, t. j. právna úprava, ktorá bude pre páchateľa priaznivejšia ako celok aj bez prechodného ustanovenia.

39. V čl. II sa za bod 6 vkladá nový bod 7, ktorý znie:

7. V § 10 v ods. 19 sa pred slová „trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa“ vkladajú slová „trestných činov extrémizmu.“.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Ide o zosúladenie § 10 ods. 19 s § 117 ods. 1 vo výpočte trestných činov, ktoré pripúšťajú nasadenie agenta.

40. V čl. II doterajší bod 8 znie:

8. V § 14 písm. m) sa za slová „Európskej únie“ vkladajú slová „a trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 6 Trestného zákona“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa ponechať pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu pre celý § 261 Trestného zákona, aby európski delegovaní prokurátori vzhľadom na špecifickú povahu a závažnosť (právne pomoci, medzinárodné vyšetrovacie tímy, jazyková výbava) mali jedného špecializovaného partnera na strane súdov a neboli nútení chodiť po celom Slovensku po okresných súdoch, kde bude mať daný sudca jednu takúto vec za niekoľko rokov. Na takúto, počtom spisov malú, ale náročnosťou závažnú a tăžkú agendu, nie je efektívna školiť všetkých trestných súdcov na všetkých okresných a krajských súdoch.

Odôvodnenie:

41. Za čl. II doterajší bod 28 sa vkladajú nové body 29 až 37, ktoré znejú:

„29. V § 108 ods. 2 sa za slovo „zločinoch,“ vkladajú slová „trestných činoch spáchaných závažnejším spôsobom konania,“

30. V § 112 ods. 1 v druhej vete sa za slová „prevyšujúcou tri roky,“ vkladajú slová „trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania,“.

31. V § 114 ods. 1 sa pred slovo „korupciu“ vkladajú slová „,trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania,“.

32. V § 114 ods. 2 v štvrtej vete sa za slová „o zločine,“ vkladajú slová „,trestnom čine spáchanom závažnejším spôsobom konania,“.

33. V § 114 ods. 7 sa za slová „prevyšujúcou tri roky,“ vkladajú slová „trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania.“

34. „ § 115 ods. 1 sa za slovo „zločine,“ vkladajú slová „trestnom čine spáchanom závažnejším spôsobom konania.“

35. V § 116 ods. 1 sa za slová „najmenej tri roky,“ vkladajú slová „trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania.“

36. V § 117 ods. 1 sa za slovo „zločinov,“ vkladajú slová „trestných činov spáchaných závažnejším spôsobom konania.“

37. V § 118 ods. 1 sa za slová „prevyšujúcou tri roky,“ vkladajú slová „trestný čin spáchaný závažnejším spôsobom konania.“

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

V súčasnosti je použitie niektorých operatívno-pátracích alebo informačno-technických prostriedkov viazané na zločin. Po znížení trestných sadzieb sa veľká skupina trestných činov, pôvodne zločinov, stane prečinmi, čo, pokial' by zostala zachovaná súčasná úprava dotknutých ustanovení Trestného poriadku, by významne oslabilo možnosti štátu efektívne stíhať tieto trestné činy za použitia napr. agenta, vyhotovovania zvukovo-obrazových záznamov a pod. Bude sa to týkať napr. trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona alebo trestného činu poškodzovania finančných záujmov EU podľa § 261 Trestného zákona, ktoré sú spoločensky zvlášť nebezpečné, pokial' sú páchané organizovanou skupinou. Tendencia by mala byť však pri ochrane záujmov spoločnosti presne opačná, a to pri všetkých trestných činoch spáchaných organizovanou skupinou. Vzhľadom na to, že organizované skupiny predstavujú zvýšené nebezpečenstvo pre spoločnosť, štát by mal logicky skôr zvažovať povolenie použitia existujúcich právnych inštitútów umožňujúcich odhalenie a účinné vyšetrovanie vo vzťahu ku všetkým trestným činom organizovaných skupín. Za tým účelom sa navrhuje, aby použitie niektorých OPČ a ITP prostriedkov bolo možné aj v prípade trestných činov spáchaných závažnejším spôsobom konania, kam patrí aj spáchanie trestného činu organizovanou skupinou.

42. V čl. II sa vypúšťa doterajší bod 62.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

43. V čl. II sa vypúšťa doterajší bod 63.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie k bodom 42 a 43:

Navrhuje sa odstrániť dvojstupňovosť rozhodovania o prijatí obžaloby. Ak prokurátor neunesie dôkazné bremeno, nech súd obžalovaného osloboďí, avšak navrhované ustanovenia opäť predlžujú a komplikujú prejednanie veci.

44. V čl. II doterajší bod 64 znie: (4) Proti uzneseniu podľa odseku 1 písm. a) až c), d) okrem uznesenia o prerušení trestného stíhania z dôvodu okolností uvedených v § 283 ods. 5, e) až h) môže prokurátor a obvinený podať st'ažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na navrhované vypustenie bodu 62 a bodu 63.

45. V čl. II sa vypúšťa bod 66.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Úprava sa navrhuje z rovnakých dôvodov ako je uvedené v odôvodnení k bodom 42 a 43.

46. V čl. II doterajší bod 67 znie: „Proti uzneseniam podľa odseku 1 písm. a) až d), e) okrem uznesenia o prerušení trestného stíhania z dôvodu okolností uvedených v § 283 ods. 5, f) až h) môžu prokurátor aj obvinený podať st'ažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.“

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na navrhované vypustenie bodu 66.

47. V čl. II sa vypúšťa bod 80.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava s ohľadom na vypustenie bodu 62.

48. V čl. II sa vypúšťa bod 81.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava s ohľadom na vypustenie bodu 62.

49. V čl. II v bode 116 sa v celom § 567t dátum „1. januára 2024“ v príslušnom gramatickom tvare nahrádza dátumom „1. júna 2024“ v príslušnom gramatickom tvare a dátum „31. december 2023“ v príslušnom gramatickom tvare sa nahrádza dátumom „31. máj 2024“ v príslušnom gramatickom tvare.

50. Za čl. III sa vkladá nový článok IV, ktorý znie:

Čl. IV

Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 319/1998 Z. z., zákona č. 298/1999 Z. z., zákona č. 313/1999 Z. z., zákona č. 195/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 367/2000 Z. z., zákona č. 122/2001 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 507/2001 Z. z., zákona č. 139/2002 Z. z., zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 430/2003 Z. z., zákona č. 510/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 534/2003 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 570/2005 Z. z., zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 211/2006 Z. z., zákona č. 224/2006 Z. z., zákona č. 250/2007 Z. z., zákona č. 547/2007 Z. z., zákona č. 666/2007 Z. z., zákona č. 86/2008 Z. z., zákona č. 245/2008 Z. z., zákona č. 298/2008 Z. z., zákona č. 445/2008 Z. z., zákona č. 479/2008 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 8/2009 Z. z., zákona č. 70/2009 Z. z., zákona č. 72/2009 Z. z., zákona č. 191/2009 Z. z., zákona č. 206/2009 Z. z., zákona č. 387/2009 Z. z., zákona č. 465/2009 Z. z., zákona č. 513/2009 Z. z., zákona č. 60/2010 Z. z., zákona č. 433/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 313/2011 Z. z., zákona č. 362/2011 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 96/2012 Z. z., zákona č. 31/2013 Z. z., zákona č. 80/2013 Z. z., zákona č. 94/2013 Z. z., zákona č. 299/2013 Z. z., zákona č. 388/2013 Z. z., zákona č. 417/2013 Z. z., zákona č. 474/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 374/2014 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 430/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 311/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 338/2020 Z. z., zákona č. 146/2021 Z. z., zákona č. 412/2021 Z. z., zákona č. 246/2022 Z. z., zákona č. 183/2023 Z. z. a zákona č. 330/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 1, § 19 ods. 1, § 66 ods. 1 písm. b) a § 76 ods. 1 písm. e) sa slovo „pätnásty“ nahradza slovom „štrnásty“.

2. § 16 sa dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) probačný program alebo iný výchovný program v konaní proti mladistvému.“.

3. § 19 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

„(5) Mladistvému možno v konaní o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, priestupku na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániemi, priestupku extrémizmu alebo priestupku diváckeho násilia ^{3ab)} uložiť na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľy^{3ac)} povinnosť zúčastniť sa probačného programu alebo iného výchovného programu.^{3ad)}“.

Poznámky pod čiarou k odkazom ^{3ab} až ^{3ad} znejú:

„^{3ab}) § 26 zákona č. 1/2014 Z. z..

^{3ac}) § 17 ods. 1 písm. g) tretí bod zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. .../2024 Z. z.

^{3ad}) § 2 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. .../2024 Z. z.“.

4. V § 21 ods. 1 písm. h) sa slovo „obmedzujúce“ nahradza slovami „alebo neplní ochranné“.

5. V § 30 ods. 1 sa za písmeno b) vkladá nové písmeno c), ktoré znie: znie:

„c) neoprávnene prechováva inú návykovú látku, než je alkohol.“

Doterajšie písmená c) až h) sa označujú ako písmená d) až i).

6. § 30 odsek 2 znie:

„(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a), d) alebo e) možno uložiť pokutu do 300 eur, za priestupok podľa odseku 1 písm. b), c), f), g) alebo h) možno uložiť pokutu do 500 eur a za priestupok podľa odseku 1 písm. i) možno uložiť pokutu do 1 000 eur; zákaz činnosti do jedného roka možno uložiť za priestupok podľa odseku 1 písm. g), do dvoch rokov za priestupok podľa odseku 1 písm. h) a do troch rokov za priestupok podľa odseku 1 písm. i).“

7. V § 74 ods. 2 poslednej vete sa bodka na konci nahradza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „ak bol mladistvému uložený probačný program alebo iný výchovný program, rozhodnutie sa oznamuje aj probačnému a mediačnému úradníkovi súdu, v ktorého obvode má mladistvý obvyklý pobyt.“.

8. V § 93 sa na konci pripája táto veta: „Dopržiavanie uloženého ochranného opatrenia podľa § 16 písm. c) kontroluje probačný a mediačný úradník, ktorý zabezpečuje jeho výkon; o priebehu výkonu ochranného opatrenia informuje orgán, ktorý rozhodol o jeho uložení a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na návrh ktorého bolo ochranné opatrenie uložené.“.

Nasledujúce články sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Cieľom pozmeňujúceho návrhu je zosúladíť právnu úpravu zákona o priestupkoch a Trestného zákona vo vzťahu k vekovej hranici zodpovednosti páchateľa za protiprávne konanie a zmierniť tak súčasný stav akejsi osobitnej priestupkovej imunity osôb po dovršení 14. a neprekročení 15. roku veku. Navrhuje sa, aby sa súčasná hranica, kedy vzniká páchateľovi priestupková zodpovednosť, znížila z veku 15 na 14 rokov veku, rovnako, ako je to v prípade trestnoprávnej zodpovednosti. Súčasne stanovená veková hranica priestupkovej zodpovednosti spôsobuje viaceré problémy v aplikačnej praxi. Nezriedkavými sú totiž prípady, keď sa protiprávneho konania dopustila osoba po dosiahnutí 14. roku veku, t. j. trestnoprávne zodpovedná osoba, voči ktorej však z dôvodu nízkeho veku nebolo možné vyvodiť priestupkovú zodpovednosť (osoba do 15 rokov). Taktiež sú časté prípady, kedy sú osoby mladšie ako 15 rokov využívané na páchanie priestupkovej činnosti inými osobami, ktoré zneužívajú nepostihnutelnosť takýchto osôb.

Navrhované zníženie vekovej hranice priestupkovej zodpovednosti predstavuje najefektívnejší nástroj prevencie kriminálneho správania maloletých osôb.

S ohľadom na posilnenie restoratívnej justície sa navrhuje v priestupkovom konaní zaviesť probačné programy.

51. V doterajšom článku VI v bode 19 sa v celom § 56ag dátum „1. januára 2024“ nahradza dátumom „1. júna 2024“ a dátum „15. január 2024“ v príslušnom gramatickom tvare sa nahradza dátumom „15. júna 2024“ v príslušnom gramatickom tvare.

52. V doterajšom článku VI v bode 20 v celom § 56ah sa dátum „15. január 2024“ v príslušnom gramatickom tvare sa nahradza dátumom „15. júna 2024.“

Odôvodnenie k bodom 41 a 42:

Legislatívno-technická úprava s ohľadom na navrhovaný posun účinnosti novely.

53. V doterajšom článku VII v bode 22 sa v § 265zf dátum „1. januára 2024“ nahradza dátumom „1. júna 2024“, dátum „14. januára 2024“ sa nahradza dátumom „14. júna 2024“ a dátum „15. januáru 2024“ sa nahradza dátumom „15. júnu 2024.“

Odôvodnenie k bodu 43:

Legislatívno-technická úprava s ohľadom na navrhovaný posun účinnosti novely.

54. Za doterajší článok VII sa vkladá nový článok VIII, ktorý znie:

Čl. VIII

Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2005 Z. z., zákona č. 517/2008 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z. a zákona č. 214/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 1 sa na konci pripájajú tieto slová: „alebo v priestupkovom konaní, ak ide o mladistvého“.

2. V § 2 ods. 1 písm. a) prvom bode sa za slová „probačných programov“ vkladajú slová „alebo iných výchovných programov“.

3. V § 2 ods. 1 sa písmeno a) dopĺňa ôsmym bodom, ktorý znie:
„8. kontrola, organizovanie a výkon probačných programov a iných výchovných programov, kontrola povinností a obmedzení, ak boli uložené mladistvému v priestupkovom konaní,“

4. V § 2 ods. 2 prvá veta znie: „Mediácia v trestnom konaní a v priestupkovom konaní sa vykonáva so súhlasom obvineného a poškodeného, ktorí tento súhlas môžu vziať späť.“.

5. § 2 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak osoba v čase konania mediácie v trestnom konaní nedovŕšila devätnásť rok veku, probačný a mediačný úradník upovedomí o konaní mediácie jej obhajcu, zákonného zástupcu a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľy. Dohodu o náhrade škody podpisuje

mladistvý a poškodený, a ak mladistvý nedovŕšil osemnásť rok veku, dohodu podpisuje aj zákonný zástupca mladistvého.“.

6. V § 3 sa odsek 2 dopĺňa písmenami e) a f), ktoré znejú:

„e) podnetu orgánu oprávneného objasňovať alebo prejednávať priestupok, ak ide o mediáciu, alebo na žiadosť účastníka konania, ak ide o mediáciu,

f) rovnopisu rozhodnutia správneho orgánu, ktorým bola uložená povinnosť zúčastniť sa probačného programu alebo iného výchovného programu, z ktorého vyplýva povinnosť vykonať probáciu.“.

7. V § 6 ods. 8 sa za slovo „spisov“ vkladajú slová „alebo do priestupkových spisov“

Nasledujúce články sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Aplikačná prax a navrhované zmeny v súvislosti s restoratívnou justíciou si vyžadujú, aby sa v tomto kontexte došlo k úprave pojmov ale aj obsahu vykonávaných činností v procese mediácie a probácie. Cieľom je precizovať jednotlivé činnosti probačného a mediačného úradníka do podoby, ktorá posilňuje exaktnejšie jeho mandát do kvalitatívnejšej podoby, ktorá korešponduje aj s európskymi štandardmi. Pozmeňujúci návrh o. i. rozširuje kompetentnosť probačného a mediačného úradníka o prípady mladistvých, ktorí sú riešení v intencích zákona č. 372/1992 Z. z. o priestupkoch.

55. Za doterajší článok VIII sa vkladá nový článok IX, ktorý znie:

Čl. IX

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 330/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 215/2008 Z. z., zákona č. 466/2008 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 180/2011 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 310/2014 Z. z., zákona č. 131/2015 Z. z., zákona č. 175/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 351/2017 Z. z., zákona č. 61/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 89/2020 Z. z., zákona č. 331/2020 Z. z., zákona č. 310/2021 Z. z., zákona č. 418/2021 Z. z., zákona č. 199/2022 Z. z., zákona č. 232/2022 Z. z., zákona č. 345/2022 Z. z., zákona č. 376/2022 Z. z., zákona č. 50/2023 Z. z. a zákona č. 192/2023 Z. z. sa mení takto:

V § 17 ods. 1 písmeno g) znie:

„g) v priestupkovom konaní

1. plní úlohy podľa osobitného predpisu,^{13a)}

2. poskytuje pomoc mladistvému,

3. navrhuje účasť mladistvého na probačnom programe alebo inom výchovnom programe,^{13b)} ak je to vzhľadom na osobu mladistvého alebo jeho postoj k vykonávaným opatreniam sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľy vhodné a účelné.“.

Poznámka pod čiarou k odkazom 13a a 13b znejú:

,^{13a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

,^{13b)} § 19 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení zákona č. .../2024 Z. z.“.

Nasledujúce články sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Zmena právnej úpravy súvisí so zmenou procesných postupov pri stíhaní priestupkov páchaných mladistvými páchatelmi, kde sa upravuje, že orgán sociálnoprávnej kurateľky bude navrhovať účasť mladistvého na probačnom alebo inom výchovnom programe, ak to vzhľadom na osobu mladistvého alebo jeho postoj k vykonávaným opatreniam sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľky bude vhodné a účelné.

56. V doterajšom čl. XVI v bode 7 sa v celom § 36a dátum „1. januára 2024“ v príslušnom gramatickom tvare nahradza dátumom „1. júna 2024“ v príslušnom gramatickom tvare a dátum „31. december 2023“ v príslušnom gramatickom tvare sa nahradza dátumom „31. máj 2024“ v príslušnom gramatickom tvare.

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na posun účinnosti novely.

57. Za doterajší článok XIV sa vkladá nový článok XV, ktorý znie:

Čl. XV

Zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení takto:

V § 2 ods. 1 písm. d) bod 1 sa slová „§ 261 až 263“ nahradzajú slovami „§ 261 a 262“.

Nasledujúce články sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie:

Ide o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s vypustením nedbanlivostnej formy trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 263 Trestného zákona.

58. V doterajšom článku XV v bode 3 sa dátum „15. januára 2024“ nahradza dátumom „15. júna 2024.“

Odôvodnenie:

Legislatívno-technická úprava vzhľadom na posun účinnosti novely.

59. Doterajší článok XVI znie:

Čl. XVI

Tento zákon nadobúda účinnosť 01. júna 2024 okrem čl. II bodu 44, čl. V, čl. VI, čl. VII bodov 1 až 18 a 20, čl. VIII bodov 1 až 21, čl. XII, čl. XIV, čl. XVI a čl. XIX, ktoré nadobúdajú účinnosť 15. júna 2024.

Odôvodnenie:

Zásadné zmeny v pravidlach trestnosti a trestania je potrebné vykonať tak, aby štát zabezpečil pre všetky orgány aplikácie práva primeraný čas na oboznámenie sa s nimi a na kvalitnú realizáciu zmien. Bude potrebné vykonať desaťsíce úkonov, reagovať na zmeny právnej kvalifikácie, realizovať zmeny v informačných systémoch, vykonať procesné úkony napr. pokiaľ ide o prepustenie z väzby, vydáť rozhodnutia o postúpení veci na priestupkové konanie, fyzicky skontrolovať v každom spise, v ktorom sa viedie trestné konanie, akým spôsobom sa ho dotkla nová právna úprava, najmä pokiaľ ide o trestné sadzby, výšku škody, premlčanie a prípadne vykonať tomu zodpovedajúci procesný úkon, upovedomiť o vykonaných úkonoch obvineného a jeho obhajcu atď.

Bez primeranej legisvakačnej lehoty hrozí chybovosť vo vedení trestných konaní, je ohrozená bezprieťahovosť a plynulosť vybavovania všetkej agendy súvisiacej s týmito zmenami a tým potenciálne aj základné práva a slobody najmä obvinených, obžalovaných a poškodených.

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

skupiny poslancov Milana Majerského, Igor Janckulíka, Jána Horeckého, Branislava Škripeka, Mariána Čaučíka, Martina Šmilňáka, Františka Majerského, Andrey Turčanovej, Jozefa Hajka, Františka Mikloška

**k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 106)**

Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon

v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Poslanec NRSR (Meno a priezvisko)

podpis

1. MARIÁN ČAUČÍK

2. BRANISLAV ŠKRIPÉK

3. ĽUDOVÍK VANKAČIČ

P. Vankáč

4. JUDĚJ HADKO

J. Hadko

5. OILAN NAVRŠIĆ

O. Navrišić

6. François Mayencourt

F. Mayencourt

7. MARTIN ŠMILŇÁK

M. Šmilňák

8. FRANTIŠEK MIKLOŠKO

F. Mikloško

9. ANDREA TUREKOVÁ

A. Tureková

10. Ján Horáček

J. Horáček

11. MAREL LACKOVIC

M. Lacković

12. JANA HANULIAKOVÁ

J. Hanuliaková

13. VERONIKA VESLÍCHOVÁ

V. Veslíchová

14. TOMÁŠ HELLÉTSRÁD

T. Hellétsrád

15. ZUZANA MESTEROVÁ

Z. Mesterová